

Σπίτι μας είναι η γη

Στη Βόρεια Αμερική κατοικούσαν κυρίως Ινδιάνοι. Στα μέσα του 19ου αιώνα, οι λευκοί έποικοι έδιωξαν τους Ινδιάνους από τα εδάφη τους, άλλοτε ειρηνικά κι άλλοτε βίαια. Ο δρόμος που ακολούθησαν οι Ινδιάνοι ονομάστηκε «μονοπάτι των δακρύων».

Το παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα της απάντησης που έστειλε το 1855 ο αρχηγός των Ινδιάνων στον Πρόεδρο των ΗΠΑ, ο οποίος είχε ζητήσει να αγοράσει ένα τμήμα της γης τους.

Πώς μπορείτε να αγοράσετε ή να πουλήσετε τον ουρανό ή τη ζεστασιά της γης; Η ιδέα μάς φαίνεται περίεργη. Επειδή ακριβώς δε μας ανήκουν η δροσιά του αέρα και η διαύγεια του νερού, πώς είναι δυνατόν να τα αγοράσετε; Κάθε κομματάκι αυτής της γης είναι ιερό για τον ήλιο μου. Κάθε βελόνα του λαμπερού πεύκου, κάθε αμμουδερή κοίτη ποταμού, κάθε κομματάκι ομίχλης μέσα στα σκοτεινά δάση, κάθε ξέφωτο και κάθε βούισμα εντόμου είναι ιερό στη μνήμη και στην εμπειρία του ήλιου μου.

Είμαστε ένα μέρος της γης, κι αυτή, πάλι, ένα κομμάτι από εμάς. Τα ευωδιαστά λουλούδια είναι οι αδερφές μας. Το ελάφι, το άλογο, ο μεγάλος αετός είναι οι αδερφοί μας. Τα βράχια στους λόφους, το πράσινο χρώμα των λιβαδιών, η ζεστασιά του πόνεϊ και ο άνθρωπος, όλα ανήκουν στην ίδια οικογένεια. Γ' αυτό και όταν ο Μεγάλος Αρχηγός στην Ουάσιγκτον μας παραγγέλνει ότι θέλει να αγοράσει τη γη μας ζητάει πολλή από εμάς. Ο Μεγάλος Αρχηγός μάς παραγγέλνει ότι θα μας εξασφαλίσει ένα μέρος έτσι που να μπο-

ρούμε να ζήσουμε άνετα μεταξύ μας. Θα σκεφτούμε, λοιπόν, την προσφορά του για ν' αγοράσει τη γη μας. Αλλά δε θα είναι κι εύκολο. Γιατί αυτή η γη είναι για μας ιερή.

Ξέρουμε ότι ο Λευκός άνθρωπος δεν καταλαβαίνει τα ήθη μας. Ένα κομμάτι γης μοιάζει γι' αυτόν μ' ένα οποιοδήποτε άλλο κομμάτι, γιατί είναι ένας ξένος που έρχεται μες στην υγκάντη και πάίρνει από τη γη αυτό που έχει ανάγκη. Η γη δεν είναι ο αδερφός του, αλλά ο εχθρός του, και μόλις την κυριεύσει πηγαίνει μακρύτερα.

Συμπεριφέρεται στη μπτέρα του, τη γη, και στον αδερφό του, τον ουρανό, σαν να ήταν πράγματα που αγοράζονται, που λεηπλατούνται, που πουλιούνται, όπως τα πρόβατα ή τα λιαμπερά μαργαριτάρια. Η απλοστία του θα καταβροχθίσει τη γη και δε θ' αφήσει πίσω της παρά μια έρημο.

Παθιαστέρα οι Ινδιάνοι κατοικούσαν σε σκηνές, όπως στη φωτογραφία. Σήμερα έφτασαν να αποτελούν μειονότητες, που ζουν σε καταυλισμούς ανάμεσα στα βιομηχανικά μεγαθήρια-πόλεις των ΗΠΑ.

Ξέρουμε του πάχιστον αυτό: η γη δεν ανήκει στον άνθρωπο, ο άνθρωπος ανήκει στη γη. Αυτό το ξέρουμε. Όλα τα πράγματα είναι αιλιηλόνδετα, όπως το αίμα ενώνει μια οικογένεια. Όλα τα πράγματα είναι αιλιηλόνδετα.

Ένα πράγμα που ξέρουμε εμείς –και που ο λευκός άνθρωπος θα ανακαθύψει ίσως κάποτε– είναι ότι ο Θεός μας είναι ο ίδιος Θεός. Ίσως να σκέφτεστε να τον αποκτήσετε τώρα, όπως θέλετε να αποκτήσετε τη γη μας, αιλιά δεν μπορείτε. Είναι ο Θεός του ανθρώπου, και το έπειστου είναι το ίδιο και για τον λευκό και για τον ερυθρόδερμο άνθρωπο. Αυτή η γη είναι πολύτιμη για τον άνθρωπο, και όταν τη βλάπτει είναι σαν να δείχνει περιφρόνηση στον Δημιουργό.

Πού είναι ο αετός; Χαιρετισμός στη γη, εκδ. KOAN, Αθήνα, 1997 (διασκευή)

- 1. α.** Ο αρχηγός των Ινδιάνων λέει ότι η φύση είναι το σπίτι τους. Τι εννοεί;
β. Πώς βλέπει ο λευκός τη φύση, σύμφωνα με τον Ινδιάνο;

- 2. α.** Οι λευκοί πρότειναν στους Ινδιάνους να αγοράσουν τη γη τους. Ο αρχηγός των Ινδιάνων από την αρχή κιόλας του κειμένου τονίζει:

Η ιδέα (ν' αγοράσετε ή να πουλήσετε τον ουρανό ή τη ζεστασιά της γης) μάς φαίνεται παράξενη.

Αυτή είναι η θέση του, η άποψή του. Σκοπός του είναι να πείσει λογικά. Για τον σκοπό αυτό, την άποψή του την αιτιολογεί λέγοντας:

Επειδή ακριβώς δε μας ανήκουν η δροσιά του αέρα και η διαύγεια του νερού...

Στη συνέχεια, σε όλο το κείμενο, δίνει και άλλους λόγους για τους οποίους, κατά τη γνώμη του, η γη και ο ουρανός δεν μπορούν να πουληθούν. Βρείτε άλλους δύο λόγους με τους οποίους προσπαθεί να πείσει λογικά και χρησιμοποιήστε σε μια φράση τον καθένα, όπως στο παράδειγμα:

Δεν μπορούμε να αγοράσουμε ή να πουλήσουμε τη γη, επειδή η γη δεν ανήκει στον άνθρωπο, ο άνθρωπος ανήκει στη γη.

β. Ο Ινδιάνος, για να πείσει τον «λευκό αρχηγό», χρησιμοποιεί φράσεις που δείχνουν τα συνασθήματα των Ινδιάνων απέναντι στη φύση και μπορούν να συγκινήσουν. Για παράδειγμα, προσπαθεί να προκαλέσει τον φόβο για τη συμπεριφορά του λευκού απέναντι στη φύση, λέγοντας:

Η απληστία του λευκού θα καταβροχθίσει τη γη και δε θ' αφήσει πίσω της παρά μια έρημο.

Βρείτε παρόμοιες φράσεις του Ινδιάνου και πείτε ποιο συναίσθημα σας προκαλούν (συγκίνηση, φόβο, χαρά, λύπη).

3. Σε αρκετά σημεία της επιστολής του, ο αρχηγός τονίζει την άποψη των Ινδιάνων με συγκεκριμένες φράσεις, π.χ. ξέρουμε ότι ο Λευκός άνθρωπος...

Με ποιες άλλες φράσεις δηλώνουμε την άποψή μας για ένα θέμα;

πιστεύω πως...

κατά τη γνώμη μου...

.....

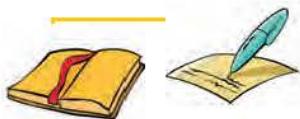
.....

Όταν εκφράζουμε μια άποψη, μια θέση, χρειάζεται συχνά να την αιτιολογήσουμε. Αυτό γίνεται κυρίως με κάποιες εξαρτημένες προτάσεις που εισάγονται (ξεκινούν) με συνδέσμους ή με λέξεις και εκφράσεις που φανερώνουν αιτία, όπως:

γιατί, επειδή, διότι, αφού, καθώς, μια και, μια που

Οι προτάσεις αυτές, όπως ξέρουμε, ονομάζονται **αιτιολογικές**.

4. Στηρίξτε τις παρακάτω απόψεις χρησιμοποιώντας δικές σας αιτιολογικές προτάσεις:

- Οι Ινδιάνοι δεν ήθελαν να εγκατατείψουν τη γη τους.....
.....
- Οι ώρες κοινής ησυχίας, παντού στον κόσμο, πρέπει να γίνονται σεβαστές από όλους .....
.....
- Η ανακάλυψη μιας αρχαίας κατοικίας είναι σπουδαίο αρχαιολογικό εύρημα .....
.....
- Οι αυτόχθονες λαοί έχουν σχεδόν εξαφανιστεί .....
.....

5. Κοντά στην περιοχή σας έχει δημιουργηθεί ένας καταυλισμός όπου φιλοξενούνται πρόσφυγες διωγμένοι από διάφορες χώρες. Όμως κάποιοι θέλουν να τους διώξουν.

Η τάξη σας, λοιπόν, αποφασίζει να ζητήσει από τον δήμαρχο να συνεχίσουν οι πρόσφυγες να φιλοξενούνται στον καταυλισμό και να τους βοηθήσει να βελτιώσουν ακόμα περισσότερο τις συνθήκες ζωής τους. Ετοιμάστε την επιστολή που ακολουθεί, με σκοπό να πείσετε λογικά αλλά και να συγκινήσετε τον δήμαρχο.

Μνη ξεχάσετε:

Στην επιστολή χρειάζεται να πείτε τις απόψεις σας και να τις αιτιολογήσετε:

- ➡ πώς ζουν τώρα οι πρόσφυγες στον καταυλισμό
- ➡ γιατί δεν πρέπει να τους διώξουν
- ➡ γιατί είναι σωστό να τους βοηθήσουμε να φτιάξουν τη ζωή τους

Φροντίστε να χρησιμοποιήσετε:

- ➡ αιτιολογικές προτάσεις
- ➡ σκέψεις και φράσεις που θα συγκινήσουν τον δήμαρχο
- ➡ ρήματα και φράσεις που φανερώνουν την άποψή σας
- ➡ λέξεις όπως βέβαια, φυσικά, ποιοπόν, τελικά

Κύριε δήμαρχε,

Είμαστε .....

και αποφασίσαμε να .....

Το πρόβλημα που μας απασχολεί είναι .....

Οι άνθρωποι αυτοί, φυσικά, ...

Μας στενοχωρεί πολύ το γεγονός ότι .....

Νομίζουμε ότι οι ταλαιπωρημένοι αυτοί πρόσφυγες .....

Κόπα Μίκα, Ρουμανία 1990, James Nachtwey, έκδ. National Geographic

Ακόμα, πιστεύουμε πως .....

διότι .....

Μπορούμε να αδιαφορούμε για .....

Γι' αυτό, ποιοπόν, θα ήταν πολύ σημαντικό κατά τη γνώμη μας να .....

Ελπίζουμε η επιστολή μας να .....

Με τιμή

6. Μετά από λίγες μέρες βλέπετε ότι δεν έχει γίνει τίποτα ακόμα για να βοηθηθεί ο καταυλισμός των προσφύγων. Αποφασίζετε, ποιοπόν, να στείλετε μια επιστολή στην εφημερίδα, για να πληροφορηθούν περισσότεροι άνθρωποι το πρόβλημα αυτό και να βρεθεί μια λύση. Μπορείτε στην επιστολή σας να ακολουθήσετε τις οδηγίες που δόθηκαν για την προηγούμενη επιστολή. Θυμηθείτε μόνο ότι τώρα γράφετε προς τον διευθυντή της εφημερίδας.